

Asianro 577/00.04.01/2018

§ 52

Ympäristölautakunnan lausunto sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksesta

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila 8.8.2018:

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta pyytää Raision kaupungin ympäristön-suojeluviranomaisen lausuntoa siirtymisestä kunnan järjestämään sako- ja umpikaivolietteen kuljetukseen Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan toimialueella Auran, Kaarinan, Liedon, Marttilan, Maskun, Mynämäen, Naantalin, Nousiaisten, Paimion, Paraisten, Pöytyän, Raision, Ruskon, Salon, Sauvon ja Turun kuntien ja kaupunkien alueilla. Lausuntoa pyydetään 31.8.2018 mennessä.

Lausuntopyynnössä pyydetään arvioimaan erityisesti jätteenkuljetusjärjestelmän vaikutuksia ympäristöön, vesiensuojeluun, ympäristöterveyteen ja viranomaistoimintaan.

Lausuntopyyntö koskee viemäriverkoston ulkopuolella asumisessa, vapaa-ajan asumisessa ja julkisissa toiminnoissa syntyneiden lietteiden kuljetusta. Lausuntopyyntö ei koske yritystoiminnassa syntyneen sako- ja umpikaivolietteen kuljetuksia.

Jätehuoltolautakunta ei käsittele sako- ja umpikaivolietteen kuljetuksia Kemijoen saaren kunnassa, sillä siellä lietteen kuljetus on toiminut nykyisen lain mukaisesti kunnan järjestämänä 1.1.2013 lähtien.

Lietteen kuljetusjärjestelmällä ei ole vaikutusta jätehuoltomääräysten mukaan tapahtuvaan omatoimiseen lietteenkäsittelyyn maataloudessa tai hyvin pienten lietemäärien kompostointiin kiinteistöllä.

Lausuntopyyntö koskee jätehuoltolautakunnan jäsenkuntia, joissa lietteen kuljetus on järjestetty edelleen vuoden 1993 jätelain mukaisena ns. sopimusperusteisena kuljetuksena. Jätehuoltolautakunnan on tehtävä päätös kuljetusjärjestelmän muuttamisesta nykyisen jätelain (646/2011) mukaisesti joko kunnan järjestämään kuljetukseen (36 §) tai kiinteistönhaltijan järjestämään jätteenkuljetukseen (37 §).

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunta kilpailuttaa vastuulleen kuuluvan jätteen keräyksen ja kuljetuksen kiinteistöiltä käsittelypaikkaan, hyväksyy jätemaksutaksassa jätemaksujen perusteet ja jätemaksut. Kunnan jätemaksut ovat julkisia ja julkisoikeudellisia. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ainoastaan kunta tai kunnan lukuun toimiva jätteenkuljettaja saa kuljettaa järjestämistä vastuulle kuuluvaa jätettä. Lounais-Suomen jätehuollon yhteistoiminta-alueella Lounais-Suomen Jätehuolto Oy kilpailuttaa kuljetusurakat keskitetysti ja kullakin urakka-alueella kuljetuksista vastaa kilpailu-

tuksen kautta valikoitunut yksityinen kuljetusyrittäjä. Kunnan jätteenkuljetusten kilpailutuksessa on noudatettava lakia julkisista hankinnoista (348/2007).

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus on jätelain mukaan lähtökohtainen järjestelmä kunnan vastuulle kuuluvien jätteiden kuljetuksille, eikä siihen siirtyminen vaadi erityisiä perusteita.

Kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistönhaltija järjestää itse kiinteistönsä jätteenkuljetukset sopimalla kiinteistön jäteastioiden tyhjentämisestä rekisteröidyn kuljetusyrittäjän kanssa. Kiinteistön haltijan maksama jätemaksu on yksityisoikeudellinen ja perustuu kiinteistönhaltijan ja jätteenkuljetusyrityksen väliseen sopimukseen. Kuljetusyrittäjä maksaa jätteestä kunnan jätetaksan mukaisen jätemaksun tuodessaan jätteen vastaanottoon. Kiinteistönhaltijan järjestämän kuljetuksen alueella voi toimia samanaikaisesti useampia kuljetuspalveluita tarjoavia kuljetusyrittäjiä.

Kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus on vaatimuksiltaan tiukempi kuin tällä hetkellä voimassa oleva ns. sopimusperusteinen jätteenkuljetus. Lainsäädännössä on kiinteistön haltijan järjestämälle kuljetukselle asetettu erityisehtoja, joiden täyttymistä jätehuoltoviranomaisen olisi seurattava. Jätelain mukaan kunnan vastuulle kuuluva jätteenkuljetus on mahdollista jättää kiinteistönhaltijoiden järjestettäväksi, jos jätelaissa (37 §) mainitut ehdot täyttyvät:

1. Tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin;
2. Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
3. Päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Ympäristönsuojelussa on tällä hetkellä hyvin vähän tietoa siitä, miten kiinteistöillä hoidetaan sako- ja umpikaivojen tyhjennyksiä, joten lainsäädännön tyhjennysvelvoitteiden arvioiminen on hankalaa. Säännölliseen valvontaan ei ole mahdollisuuksia. Terveydelle ja ympäristölle koituu todellisia riskejä, sillä lausuntoaineiston perusteella lietettä päätyy vuosittain huomattavia määriä muualle kuin jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottoon tai hygienisoituna peltolevitykseen. Lietteet aiheuttavat vesistöihin joutuessaan merkittävää rehevöitymistä. Jäteveden ja lietteen sisältämät bakteerit, virukset, lääkejäämät ja kemikaalit voivat aiheuttaa uimavesien, pohjaveden ja myös maaperän saastumisriskin. Jatkuva pienikin lietekuormitus voi paikallisesti pilata uima-veden ja aiheuttaa selvän terveysriskin.

Sako- ja umpikaivolietteiden jätehuollosta on koottu aineistoa osoitteeseen www.turku.fi/lietteenkuljetus.

Ympäristölautakunta

16.08.2018

Päätösehdotus

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila

Ympäristölautakunta antaa jätehuoltolautakunnalle seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunta puoltaa sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän muuttamista nykyisen jätelain (646/2011) mukaisesti kunnan järjestämäksi kuljetukseksi. Tämä keskitetysti hoidettu keruu tehostaa kuljetusten logistiikkaa ja näin vähentää kuljetuksista aiheutuvaa ympäristö- ja viihtyvyyshaittaa. Lisäksi se helpottaa valvontaviranomaisten tiedonsaantia ja sitä kautta mahdollistaa lietejätehuollon valvonnan. Sako- ja umpikaivolietteiden toimittaminen jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottoon pienentää vesistöihin, pohjaveteen ja maaperään kohdistuvaa saastumisriskiä

Päätös

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti antaa jätehuoltolautakunnalle seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunta toteaa, että sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmä tulee säilyttää nykyisenä kiinteistönhaltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Lisäksi ympäristölautakunta toteaa, että Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan tehtävänä on pitää jätteenkuljetusrekisteriä ja valvoa kiinteistöjen lietteiden tyhjennystä.

Tiedoksi

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

